TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2005 m. spalio 27 d.*

Byloje C-525/03

dėl 2003 m. gruodžio 16 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl valstybės įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama X. Lewis, C. Loggi ir K. Wiedner, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Italijos Respubliką, atstovaujamą I. M. Braguglia, padedamą *avvocato dello Stato* G. Fiengo nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: italų.

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai J. Makarczyk (pranešėjas), C. Gulmann, R. Schintgen ir J. Klučka,

generalinis advokatas F. G. Jacobs,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. balandžio 6 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2005 m. birželio 2 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Ieškiniu Europos Bendrijų Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad priimdama 2002 m. liepos 24 d. Ministrų tarybos pirmininko potvarkio Nr. 3231 dėl skubių priemonių kovoje su miškų gaisrais, pasitelkiant oro pajėgas nacionalinėje teritorijoje (GURI Nr. 177, 2002 m. liepos 30 d., p. 42, toliau – ginčijamas potvarkis) 1 straipsnio 2 dalį ir 2 straipsnio 1–3 dalis, kurios, nukrypstant nuo Bendrijos

direktyvų dėl viešojo prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių nuostatų ir, būtent, nuo 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvos 93/36/EEB dėl viešojo prekių pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 199, p. 1), iš dalies pakeistos 2001 m. rugsėjo 13 d. Europos Bendrijų Komisijos direktyva 2001/78/EB (OL L 285, p. 1, toliau – Direktyva 93/36), III ir IV antraštinėse dalyse numatytų bendrų reklamos ir dalyvavimo konkurse taisyklių ir 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvos 92/50/EEB dėl viešojo paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 209, p. 1), iš dalies pakeistos Direktyva 2001/78 (toliau – Direktyva 92/50), III ir V antraštinių dalių, leidžia tiesioginių derybų būdu įsigyti orlaivius ir paslaugas kovai su miškų gaisrais, ir tokiu pačiu būdu techninę ir kompiuterinę įrangą, bei dvipusio ryšio radiją, neįvykdžius jokių nukrypti nuo bendrų taisyklių leidžiančių sąlygų ir, bet kokiu atveju, neužtikrinant jokios leidžiančios palyginti galimus konkurso dalyvius tiesioginės reklamos, Italijos Respublika neįvykdė savo įsipareigojimų pagal minėtas direktyvas ir EB 43 bei 49 straipsnius.

Faktinės aplinkybės

2 Ginčijamas potvarkis, priimtas įgyvendinant 2002 m. birželio 28 d. Ministrų tarybos pirmininko dekretą dėl nepaprastosios padėties nacionalinėje teritorijoje paskelbimo iki 2002 m. spalio 31 d., kovojant su miškų gaisrais pasitelkus oro pajėgas (GURI, Nr. 161, 2002 m. liepos 11 d., p. 4).

3 Šiuo potvarkiu Valstybės miškų tarnybai (*Corpo forestale dello Stato*) leidžiama įsigyti orlaivius kovai su miškų gaisrais pagal „tiesioginę sutartį, nukrypstant nuo (minėto potvarkio) 4 straipsnyje nurodytų teisės aktų“, tai yra nuo nacionalinės

teisės aktų, perkeliančių į nacionalinę teisę Direktyvą 92/50 ir Direktyvą 93/36, ir taip pat pagal tiesioginę sutartį apsirūpinti radijo imtuvų – siųstuvų įranga, reikalinga ryšiui su orlaiviais kovoje su miškų gaisrais. Juo Civilinės saugos departamentui (*Dipartimento della protezione civile*) leidžiama sudaryti tiesiogines sutartis dėl technologinių ir kompiuterinių išteklių stiprinimui skirtos įrangos pirkimo bei dėl kovos su miškų gaisrais, pasitelkiant oro pajėgas, paslaugų pirkimo ir įgyvendinimo.

4 Remdamasi ginčijamu potvarkiu Žemės ūkio ir miškų ministerija (*Ministro delle Politiche agricole e forestali*) 2002 m. spalio 28 d. priėmė dekretą Nr. 1619/2002, leidžiantį ir pripažįstantį vykdytinu su įmone *Agusta SpA* tiesioginės sutarties būdu minėto potvarkio prasme sudarytą susitarimą dėl dviejų sraigtasparnių, jam reikalingos įrangos, techninės pagalbos, atsarginių dalių ir visko, kas reikalinga šių orlaivių veikimui, pirkimo.

Ikiteisminė procedūra

5 Manydama, kad ginčijamo potvarkio nuostatos, leidžiančios Direktyvoje 92/50 ir Direktyvoje 93/36 nenumatytais atvejais pirkti prekes ir paslaugas tiesioginių derybų būdu prieštaravo šioms direktyvoms bei EB 43 ir EB 49 straipsniams, Komisija 2002 m. gruodžio 19 d. laišku išsiuntė Italijos Respublikai oficialų pranešimą, nurodydama per mėnesį pateikti jai savo pastabas.

6 Italijos vyriausybės atsakyme į minėtą laišką pateiktas pastabas laikydama nepatenkinamomis, Komisija 2003 m. balandžio 3 d. išsiuntė Italijos Respublikai pagrįstą nuomonę, nurodydama per mėnesį nuo jos gavimo imtis būtinų priemonių ir panaikinti arba pakeisti tam tikras ginčijamo potvarkio nuostatas, panaikinti visus šių nuostatų pagrindu viešojo pirkimų tikslais priimtus teisės aktus ir priemones, pašalinti jų poveikį ir sustabdyti sudarytų sutarčių vykdymą.

7 Italijos Respublikos atsakymai į pagrįstą nuomonę neįtikino Komisijos, todėl ji nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl ieškinio priimtinumo

8 Pirmiausia reikėtų pažymėti, kad Teisingumo Teismas gali savo iniciatyva išnagrinėti, ar įvykdytos EB 226 straipsnyje nustatytos ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo pareiškimo sąlygos (žr. 1992 m. kovo 31 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-362/90, Rink. p. I-2353, 8 punktą ir 2002 m. sausio 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-439/99, Rink. p. I-305, 8 punktą).

9 Šiuo atžvilgiu neturi reikšmės tai, kad atsakydama į teismo posėdyje pateiktą klausimą Italijos Respublika laikė ieškinį priimtinu, nes atsiliepime ji nurodė, jog ieškinys neturi dalyko dėl to, kad ginčijamas potvarkis prarado bet kokį poveikį dar iki Komisijos užginčijimo arba pareikalavimo panaikinti.

10 Taip pat neturi reikšmės aplinkybė, kad Italijos Respublika nepripažino nurodyto pažeidimo, kuo Komisija taip pat rėmėsi teismo posėdžio metu pagrįsdama ieškinio priimtinumą, kadangi procesas dėl valstybės įsipareigojimų neįvykdymo yra grindžiamas objektyvia išvada, jog valstybė narė neįvykdė savo įsipareigojimų pagal Sutartį arba antrinės teisės aktą (žr. 1998 m. spalio 1 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-71/97, Rink. p. I-5991, 14 punktą, ir 2001 m. sausio 18 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-83/99, Rink. p. I-445, 23 punktą).

11 Pirmiausia reikėtų nurodyti, kaip matyti iš ieškinio nurodytų reikalavimų, kad šis ieškinys dėl įsipareigojimų neįvykdymo yra tik dėl ginčijamo potvarkio 1 straipsnio 2 dalies ir 2 straipsnio 1–3 dalių ir, kad juo nesiekiama ginčyti taikant minėtą potvarkį vėliau priimtų teisės aktų, kurie vis dėl to buvo aiškiai nurodyti pagrįstoje nuomonėje.

12 Antra, svarbu priminti, kad atsižvelgiant į įgaliojimus, kuriuos Komisija turi pagal EB 226 straipsnio antrą pastraipą, jos paskirtis bendro Bendrijos intereso tikslais yra prižiūrėti, kaip valstybės narės taiko Sutartį ir pagal ją institucijų priimtas nuostatas, bei pažeidimo nutraukimo tikslais siekti, kad būtų pripažinti galimi jomis nustatytų įsipareigojimų neįvykdymo atvejai (žr. šia prasme 1995 m. rugpjūčio 11 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-431/92, Rink. p. I-2189, 21 punktą ir 2003 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-20/01 ir C-28/01, Rink. I-3609, 29 punktą).

13 Šiuo atžvilgiu iš tos pačios EB 226 straipsnio antros pastraipos formuluotės matyti, kad Komisija gali pareikšti Teisingumo Teismui ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo tik, jei atitinkama valstybė narė neatsižvelgė į pagristą nuomonę per joje nustatytą terminą (žr. minėto 1992 m. kovo 31 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją* 9 punktą).

14 Be to, pagal nusistovėjusią teismo praktiką įsipareigojimų neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į valstybės narės padėtį pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje (žr. minėto 1992 m. kovo 31 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją* 10 punktą; 2002 m. liepos 4 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-173/01, Rink. p. I-6129, 7 punktą ir 2003 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-114/02, Rink. p. I-3783, 9 punktą).

15 Pažymėtina, kad ginčijamas potvarkis prarado teisinį poveikį pasibaigus nepaprastajai padėčiai, paskelbtai nacionalinėje teritorijoje 2002 m. birželio 28 d. Ministrų tarybos pirmininko dekretu iki 2002 m. spalio 31 d., nes šio potvarkio taikymo trukmė apsiribojo dekretu nustatytu laikotarpiu.

16 Ginčijamas potvarkis, kuris jau nebegaliojo nuo 2002 m. lapkričio 1 d., prarado bet kokį poveikį dar iki pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigos ir net iki oficialaus pranešimo išsiuntimo. Įsipareigojimų nevykdymas vien tik šio potvarkio atžvilgiu, kuo šiame ieškinyje kaltinama Italijos Respublika, net jei toks ir buvo, bet kuriuo atveju nebegalėjo tęstis minėto termino pabaigos dieną.

17 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad Komisijos ieškinys turi būti atmestas kaip nepriimtinas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

18 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Pažymėtina, kad Italijos Respublika neprašė priteisti bylinėjimosi išlaidų iš Komisijos. Todėl kiekviena šalis padengia savo patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį kaip nepriimtiną.

2. Europos Bendrijų Komisija ir Italijos Respublika pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.